

Datum:	16-04-2024	Zaaknummer:	820885
Van:	het college van burgemeester en wethouders, portefeuillehouder Wethouder Van der Star		
Aan:	de raad van de gemeente Roosendaal		
Steller:	Corina Reuvers		
Kopie aan:			
Onderwerp:	Toezichtoordeel informatie- en archiefbeheer 2023		
Bijlage(n):	3		

Kennisnemen van

Kennisnemen van het toezichtoordeel informatie- en archiefbeheer 2023.

Inleiding

Op 5 september 2023 is de raad een raadsmededeling inzake het rapport Archiefinspectie 2023 en verbeterplan aangeboden. Dit rapport en verbeterplan zijn toegezonden aan de Provincie.

De Provincie beoordeeld jaarlijks of de staat van de informatiehuishouding bij de gemeente op orde is en voldoet aan de Archiefwet. Tot voor kort werd jaarlijks het oordeel "voldoet" afgegeven. Bij de laatste controle is aangekondigd dat bij alle gemeenten de norm van de Provincie aangescherpt is. Deze nieuwe norm heeft er toe geleid dat de gemeente Roosendaal het oordeel "voldoet gedeeltelijk" heeft ontvangen (zie bijlage 1).

Informatie/kernboodschap

De bevindingen van de Provincie zijn dat de gemeente Roosendaal de staat van de informatiehuishouding onvoldoende op orde heeft. Daarnaast zijn ze niet tevreden over het verbeterplan dat de gemeente op basis van het Archiefinspectierapport heeft opgemaakt. De gemeente Roosendaal dient meer dan gemiddelde inspanningen te leveren om de achterstanden op het gebied van informatiebeheer in te lopen. Zij verwachten dat de gemeente Roosendaal deze aanpak vertaalt in een gedetailleerd verbeterplan met voldoende meetmomenten en een realistische planning waarmee wij voldoende in staat zijn aan te geven waar wij staan met de verbetering van de informatiehuishouding.

Naast het oordeel op basis van het archiefverslag 2023 is er een extra controle geweest door de Provincie. Bij deze controle werd gekeken of de gemeente voldoet aan artikel 18 van de Archiefregeling, het hebben van een overzicht van archiefbescheiden. Hierover hebben we nog een brief van de Provincie ontvangen (zie bijlage 2 en 3). De conclusie van deze brief is dat de gemeente Roosendaal niet voldoet aan deze wettelijke verplichting.

Maatregelen

Reeds in 2022 is geconstateerd dat het informatiebeheer niet geheel op orde is bij de gemeente Roosendaal. Daarom zijn wij in 2023 gestart met een 2 tal projectopdrachten, bestaande uit in totaal 8 deelprojecten. Hiervoor is vanuit de programmabegroting 2023 € 555.000,- beschikbaar gesteld. Doordat er steeds nieuwe ontwikkelingen en strengere eisen op ons af komen hebben we moeten constateren dat ondanks de inzet van extra personeel we nog onvoldoende resultaat hebben opgeleverd.

Om te kunnen voldoen aan de eisen van de Provincie moeten er op korte termijn aanvullende maatregelen worden genomen. Inmiddels zijn deze maatregelen in kaart gebracht en is er een start gemaakt met nader onderzoek en de voorbereiding voor de uitvoering.

Consequenties

Dit is het eerste jaar dat de gemeente wordt beoordeeld als 'voldoet gedeeltelijk'. De Provincie gaat er vanuit dat de gemeente voldoende maatregelen neemt zodat zij de gemeente dit jaar weer als 'voldoet' kunnen beoordelen. Lukt dit niet dan worden we onder actief toezicht geplaatst. In overeenstemming met hun interventieproces betekent dit dat er dan concrete afspraken worden gemaakt om ervoor te zorgen dat wij het jaar erop wel als 'voldoet' worden beoordeeld.

Omdat de gemeente Roosendaal is beoordeeld met 'voldoet gedeeltelijk', krijgt de gemeente de kleur oranje op de kaart van Noord-Brabant. Dit is zichtbaar op het dashboard op de website Brabant.nl/IBT.

Communicatie

Er heeft op 11 maart een voortgangsgesprek plaats gevonden met de Provincie.

De afspraak is gemaakt dat de gemeente op korte termijn een conceptverbeterplan naar de Provincie stuurt ter advisering.

Vervolg(procedure)

De raad zal in 2024 door middel van een voortgangsverslag worden geïnformeerd over de stand van zaken van het informatie- en archiefbeheer bij de gemeente Roosendaal

Bijlagen

1. Toezichtoordeel Interbestuurlijk Toezicht informatie- en archiefbeheer 2023, Brief van de Provincie Noord-Brabant.
2. Evaluatie overzicht archiefbescheiden 2023, Brief van de Provincie Noord-Brabant.
3. Bijlage bij evaluatie overzicht archiefbescheiden 2023, Brief van de Provincie Noord-Brabant.

Wij vertrouwen erop U hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Roosendaal,

De secretaris,

De burgemeester,

Gemeente Roosendaal
ter attentie van het college van burgemeester en wethouders
Postbus 5000
4700 KA ROOSENDAAL

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Toezichtoordeel informatie- en archiefbeheer 2023

Geachte heer, mevrouw,

Wij danken u voor het tijdig insturen van de informatie die wij nodig hebben om adequaat te kunnen toetsen of uw gemeente voldoet aan de criteria die wij hanteren bij het systematisch toezicht op het informatie- en archiefbeheer. Wij hebben kunnen beoordelen dat u hieraan **gedeeltelijk voldoet**.

Het gevolgde proces van verslaglegging van uw college naar de gemeenteraad is tijdig doorlopen. Het door u ingediende verbeterplan beoordelen wij echter als matig. De kwalitatieve staat van uw informatiehuishouding beoordelen wij onder meer op basis van de verslaglegging van uw archivaris. Deze achten wij niet op orde. Niet alle elementen die hieraan bijdragen, hebben uw aandacht en wij maken ons zorgen of u kunt blijven inzetten op die zaken, die nu nog niet helemaal zijn ontwikkeld dan wel geïmplementeerd. De onderbouwing van ons oordeel en datgene wat wij volgend jaar van u vragen, vindt u verderop in deze brief.

Het belang van informatie- en archiefbeheer

Zoals bij u bekend, is het toezicht houden op de taakuitvoering door lokale overheden naast een wettelijke taak ook één van de zes kerntaken van de provincie Noord-Brabant. In dit kader beoordelen wij jaarlijks in meer of mindere mate of uw gemeente op het gebied van informatie- en archiefbeheer voldoet aan de Archiefwet 1995, en daarmee op dat punt ook aan de Wet open overheid, en de goede maatregelen neemt voor het voorkomen van risicovolle gebeurtenissen. Toegankelijke en betrouwbare overheidsarchieven zijn immers essentieel voor een goed bestuur, alsmede voor de democratische controle op het bestuur en de verantwoording naar de samenleving. Het op orde hebben van uw digitale en papieren informatiehuishouding is dan ook randvoorwaardelijk om uw overheidstaken goed uit te kunnen voeren.

Systematisch toezicht

Wij vragen u jaarlijks uiterlijk 15 juli zowel aan uw raad als aan Gedeputeerde Staten verslag te doen over de staat van uw informatiehuishouding van het

Datum

18 december 2023

Ons kenmerk

C2311958/5394419

Uw kenmerk

-zaaknummer : 770565

Contactpersoon

[Redacted]

Telefoon

[Redacted]

-Email

[Redacted]

Bijlage(n)

-

voorgaande jaar¹. Het Uw volledig verslag over 2022 met bijbehorende stukken ontvingen wij op 5 september 2023.

Datum

18 december 2023

Ons kenmerk

C2311958/5394419

Beoordeling

Uw verslag aan de raad hebben wij beoordeeld aan de hand van de criteria, zoals in onderstaande tabel is aangegeven. Met ingang van dit jaar hebben wij aan de procescriteria en uw verbeterplan, een toets op de kwalitatieve staat van uw informatiehuishouding toegevoegd. In onze beoordeling hebben wij ons hierbij laten leiden door de verslaglegging van uw archivaris.

Beoordeling	Criteria
Voldoet	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het college brengt vóór 15 juli een jaarverslag of voortgangsrapportage uit aan de raad. ▪ Gedeputeerde Staten heeft deze stukken uiterlijk op 15 juli ontvangen. ▪ Het verslag gaat gepaard met een SMART uitgewerkt verbeterplan op basis van de aanbevelingen van de archivaris en eventuele aanvullende risicovolle knelpunten. ▪ De kwalitatieve staat van de informatiehuishouding voldoet overwegend aan de uitgangspunten van goede, geordende en toegankelijke staat.
Voldoet gedeeltelijk	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Het college heeft bijtijds voldaan aan de criteria van verslaglegging aan de raad. De uitwerking in het verbeterplan is echter niet zodanig SMART beschreven dat er het vertrouwen is dat er op afzienbare termijn voldaan wordt aan de bepalingen die de Archiefwet stelt aan een gemeentelijke informatiehuishouding en/of ▪ De kwalitatieve staat van de informatiehuishouding voldoet op onderdelen niet aan de uitgangspunten van goede, geordende en toegankelijke staat.
Voldoet niet	<p>Indien voor 15 juli:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Geen verslag met verbeterplan is uitgebracht aan de raad; en/of ▪ Gedeputeerde Staten de stukken, behorende bij het informatie-arrangement, niet heeft ontvangen. en/of ▪ De kwalitatieve staat van de informatiehuishouding benadert niet de goede, geordende en toegankelijke staat.

¹ Zie: [Uitvoeringsagenda interbestuurlijk toezicht 2023](#) en [Factsheet Informatie- en archiefbeheer](#)

Uw volledig verslag en bijbehorend verbeterplan beschrijft slechts in algemene zin de knelpunten waarmee u risico loopt en de maatregelen die u gaat nemen om de risico's zo spoedig mogelijk te beheersen. Uw verbeterplan geeft ons onvoldoende informatie over de mate waarin u de verbeteringen op pakt, op heeft gepakt of op gaat pakken. Voor de uitvoering van enkele verbeterpunten trekt u meerdere jaren uit, zonder daarbij in te gaan op meetmomenten en voortgangsbewaking.

Wij beoordelen uw gemeente daarom als 'voldoet gedeeltelijk'.

Datum

18 december 2023

Ons kenmerk

C2311958/5394419

Onze bevindingen

Uw gemeente heeft de staat van de informatiehuishouding onvoldoende op orde en u loopt daarmee de nodige risico's. U dient meer dan gemiddelde inspanningen te leveren om de achterstanden op het gebied van informatiebeheer in te lopen en deze risico's binnen overzienbare tijd te beheersen. Wij geven u in overweging om hiervoor voldoende gekwalificeerde menskracht vrij te maken en de verbeterpunten voortvarend op te pakken. Wij verwachten dat u deze aanpak volgend jaar vertaalt in een gedetailleerd verbeterplan met voldoende meetmomenten en een realistische planning waarmee u voldoende in staat bent aan te geven waar u staat met de verbetering van de informatiehuishouding.

Deze bevindingen zijn op maandag 18 december teruggekoppeld aan uw contactpersonen.

Dit is het eerste jaar dat we u als 'voldoet gedeeltelijk' beoordelen. We gaan er echter van uit dat wij uw gemeente volgend jaar weer als 'voldoet' kunnen beoordelen. Wij willen daarom in het komende halfjaar ten minste één ambtelijk voortgangsgesprek met u plannen om u hierbij te helpen. Mocht het onverhoopt toch niet lukken om over het verslag van 2022 een 'voldoet' te krijgen, zullen wij u volgend jaar onder *actief toezicht* plaatsen. In overeenstemming met ons interventieproces betekent dit dat wij dan concrete afspraken met u zullen maken om ervoor te zorgen dat wij u het jaar erop wel als 'voldoet' kunnen beoordelen.

Uw gemeente krijgt de kleur 'oranje' op de kaart van Noord-Brabant. Dit zal in het laatste kwartaal van dit jaar zichtbaar zijn op het dashboard op onze website [Brabant.nl/IBT](https://brabant.nl/IBT). In het kader van de Wet open overheid zal deze brief in december 2023 gekoppeld worden aan uw gemeente in het dashboard.

Gevraagde acties van uw kant in 2024

Uiterlijk 15 juli 2024 ontvangen wij weer graag een voortgangsbericht over 2023 dat u tevens aan de raad heeft gestuurd.

- de begeleidende brief van uw college aan de gemeenteraad inclusief een beschrijving van nieuwe ontwikkelingen en een reactie op de gevraagde acties uit het laatste toezichtoordeel;
- een geactualiseerd en SMART-opgesteld verbeterplan;
- de aanbestedingsbrief van uw college aan Gedeputeerde Staten.

In het verbeterplan beschrijft u concreet (SMART) alle verbeteracties waarbij is aangegeven welke verbeteracties zijn afgerond, wat de stand van zaken is omtrent de ingezette verbeteracties en welke nieuwe verbeteracties in de tijd opgepakt gaan worden.

Datum

18 december 2023

Ons kenmerk

C2311958/5394419

Inzicht in overzicht archiefbescheiden

In het toezichtoordeel van vorig jaar hebben wij u gevraagd ons uiterlijk 15 juli 2023 inzicht te verschaffen in uw overzicht van archiefbescheiden, zoals bedoeld in artikel 18 van de Archiefregeling. U was vrij te kiezen in de wijze waarop u ons dit inzicht geeft. Los van de beoordeling op uw verslaglegging toetsen wij uw overzicht op het feit dat u dit bij ons heeft aangeleverd en of het voldoende gespecificeerd is naar de werkprocessen en de bronnen/dragers waarop de informatie is ontstaan of opgeslagen. Uw overzicht archiefbescheiden gaat voornamelijk uit van processen en is nog niet volledig. Aan het einde van het jaar zullen wij u schriftelijk verslag doen van onze algemene provinciebrede bevindingen. Indien hiertoe aanleiding is, zal uw toezichthouder hierover contact met u opnemen.

Tot slot

In verband met de rol van de gemeenteraad in de horizontale verantwoording verzoeken wij u uw raad over deze uitkomst te informeren. Bij het openbaar maken, ook bij plaatsing op de website van uw gemeente, verzoeken wij u in lijn met de AVG deze brief te anonimiseren door de persoonsgegevens van de toezichthouder onherkenbaar te maken. Concreet betreft het hierbij de naam, het e-mailadres en het telefoonnummer van de toezichthouder.

Indien u nog vragen heeft, kunt u contact opnemen met de heer [REDACTED] van ons team IBT informatie- en archiefbeheer. Hij is op woensdag tot en met vrijdag tijdens kantooruren bereikbaar via telefoonnummer ([REDACTED]).

Een afschrift van deze brief wordt naar uw archivaris gezonden.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

B.J.H. Loeffen,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur

Aan de colleges van burgemeester en wethouders van gemeenten en de (dagelijkse) besturen van waterschappen en gemeenschappelijke regelingen
In Noord-Brabant

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Overzicht archiefbescheiden

Geacht college, geacht bestuur,

De afgelopen twee jaar hebben de archivariissen in Noord-Brabant en de interbestuurlijk toezichthouders informatie- en archiefbeheer van de provincie zich ingezet om samen met u de grip op de te beheren (digitale) overheidsinformatie te verbeteren. Daarbij is vooral ingezet om het basisinstrument, namelijk het overzicht van archiefbescheiden, te realiseren. Wij vroegen u voor 15 juli van dit jaar om een dergelijk overzicht aan ons toe te zenden, of anderszins inzicht in het overzicht te verschaffen. Van de 101 overheidsorganisaties die onder ons toezicht staan, heeft een meerderheid van 78 organisaties een vorm van een overzicht toegezonden, dan wel anderszins inzicht in het overzicht verschaft.

Ongeveer dertig procent van de organisaties hebben een redelijk compleet overzicht archiefbescheiden opgebouwd. De overige zeventig procent voldeden echter niet aan de minimale eisen waaraan, volgens ons, een overzicht zou moeten voldoen. De compleetheid van de overzichten is ontoereikend, te veel bronnen van informatie zijn buiten de overzichten gehouden.

Wij vragen u om meer tijd en aandacht te geven aan de realisatie of verbetering van het overzicht archiefbescheiden. In 2024 betrekken we de realisatie van het overzicht bij ons toezichtoordeel informatie- en archiefbeheer.

In de volgende paragrafen komen achtereenvolgens aan de orde:

- Inleiding:** beantwoording van enkele basale vragen over het overzicht en uw rol en de rol van archivariissen en toezichthouders daarbij.
- Overzicht:** wat wilden we ontvangen en wat hebben we ontvangen en de cijfers daarbij.
- Hoe verder in 2024:** wat vragen we van u in 2024 en hoe gaan we daar mee om in het interbestuurlijk toezicht.

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

T.T. (Teun) de Reijke
J. (Jan Peter) Spierenburg
E.J.J. (Erik) Baas

Telefoon

Email

IBT@brabant.nl

Bijlage(n)

1 (3 subbijlagen)

Inleiding

Zoals bij u bekend zijn toegankelijke en betrouwbare overheidsarchieven essentieel voor een goed bestuur, alsmede voor de democratische controle op het bestuur en de verantwoording naar de samenleving. Het op orde hebben van uw digitale en papieren informatiehuishouding is dan ook randvoorwaardelijk om uw overheidstaken goed uit te kunnen voeren.

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Welke informatie dient u te beheren?

In de Archiefwet 1995 en de uitvoerende regelgeving zijn bepalingen opgenomen om de archiefinformatie in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te houden¹. Hieronder valt alle informatie die u als overheidsorganisatie ontvangt, opmaakt of intern of extern deelt met anderen en die in relatie staat tot de uitvoering van uw werkzaamheden.

Wat is een overzicht archiefbescheiden?

Een belangrijk instrument om te komen tot toegankelijkheid en betrouwbaarheid van uw archiefinformatie (hierna kortweg informatie genoemd) is het overzicht van archiefbescheiden. Dit is een gestructureerde basis om te weten welke informatie volgens archiefwettelijke bepalingen beheerd moet worden en waar de informatie zich in uw organisatie bevindt. Daarnaast is het een belangrijk hulpmiddel bij het krijgen van grip op en het verbeteren van uw informatiehuishouding.

Vanwege het belang en nut van het overzicht archiefbescheiden, is het verplicht gesteld op grond van artikel 18 van de Archiefregeling. Daarnaast is het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van de informatie niet mogelijk zonder overzicht archiefbescheiden.

Hierna zal het overzicht archiefbescheiden kortweg als 'overzicht' worden aangeduid.

Relatie overzicht met informatiebeveiliging en privacywetgeving

Voor de uitoefening van hun taken zullen de manager voor de informatiebeveiliging en de functionaris gegevensbescherming ook gegevens verzamelen en een overzicht ervan bijhouden. Bij de totstandkoming van het overzicht kan mogelijk gezamenlijk opgetrokken worden of gebruik gemaakt worden van de door die functionarissen verzamelde gegevens.

Wat hebben archivariissen en IBT tot nu toe gedaan?

1. Kennisbijeenkomsten

Omdat het overzicht een van de meest basale instrumenten is om grip te krijgen op uw informatiebeheer, hebben de archivariissen en de interbestuurlijk toezichthouders in Noord-Brabant drie jaar geleden besloten om door middel van het organiseren van kennisbijeenkomsten, de kennis en kunde voor het realiseren van het overzicht te verbeteren. De bijeenkomsten vonden plaats op 16 mei 2022 en 17 mei 2023. Tijdens de bijeenkomsten hebben diverse

¹ Archiefwet 1995, artikel 3

sprekers van verschillende kanten het overzicht, de totstandkoming en het onderhoud ervan belicht.

2. Ondersteunende site KIA

Het Kennisnetwerk Informatie en Archief, kortweg KIA (<https://kia.pleio.nl/>), is de ontmoetingsplaats voor vakgenoten op het gebied van informatie en archief. Archivarissen en IBT hebben een eigen groep ingericht op KIA: *Archivarissen en (interbestuurlijk) toezichthouders Noord-Brabant*. Hierin zijn alle presentaties die tijdens de kennisbijeenkomsten zijn gehouden terug te zien of te lezen.

Daarnaast zijn er enkele documenten opgenomen die kunnen helpen met de totstandkoming van het overzicht zoals bronnen van informatie en literatuurverwijzingen.

Overzicht

Wat wilden we ontvangen?

De inzet van de archivarissen en IBT is de laatste twee jaren er vooral op gericht geweest dat uw organisatie in staat is om te inventariseren welke informatie u volgens archiefwettelijke bepalingen dient te beheren en waar die informatie zich bevindt.

De inventarisatie betreft de bronnen/dragers waarop de informatie is ontstaan of opgeslagen en die gekoppeld kan worden aan werkprocessen en de daarbij gebruikte applicaties. De invulling en uitvoering van het beheer van de informatie zoals vernietigen en bewaren kunnen in deze inventarisatiefase nog buiten beschouwing blijven. In bijlage 1 vindt u een overzicht van de mogelijke bronnen die u bij de inventarisatie dient mee te nemen.

In het toezichtoordeel van 2022 hebben wij u gevraagd ons uiterlijk 15 juli 2023 inzicht te verschaffen in uw overzicht van archiefbescheiden, zoals bedoeld in artikel 18 van de Archiefregeling. U was vrij te kiezen in de wijze waarop u ons dit inzicht geeft. Dat kan bijvoorbeeld door het toezenden van het overzicht of door ons online uw overzicht te tonen. Wij toetsten het overzicht op het feit dat u dit bij ons heeft aangeleverd en of het voldoende gespecificeerd is naar de werkprocessen en de bronnen/dragers waarop de informatie is ontstaan of opgeslagen.

Wat hebben we ontvangen?

IBT houdt op 101 organisaties verticaal toezicht. Dat zijn 56 gemeenten, 3 waterschappen en 42 gemeenschappelijke regelingen.

- 78 organisaties hebben een overzicht aangeleverd,
- 23 organisaties hebben geen overzicht aangeleverd waarvan er vier verschoonbaar zijn. Dat zijn gemeenschappelijke regelingen die in 2022 vrijgesteld waren van het inzenden van een verslag informatie- en archiefbeheer en daardoor ook geen toezichtoordeel hebben ontvangen.

In bijlage 2 zijn ook alle cijfers terug te lezen.

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Artikel 18 Archiefregeling

In artikel 18 van de Archiefregeling staat letterlijk:² *"De zorgdrager zorgt ervoor dat de onder hem ressorterende overheidsorganen beschikken over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van de bij dat overheidsorgaan berustende archiefbescheiden, geordend overeenkomstig het ten tijde van de vorming van het archief daarvoor geldende ordeningsstructuur³."*

Belangrijkste conclusies

1. Actualiteit en logische samenhang in orde

Er zijn geen aanwijzingen dat de verstrekte overzichten niet actueel zijn. Ook zijn alle aangeleverde overzichten in meer of mindere mate logisch samenhangend. Aan deze vereisten van de Archiefregeling lijken de zorgdragers, voor zover zij overzichten hebben aangeleverd, te voldoen.

2. Compleetheid niet toereikend

In algemene zin kunnen we de conclusie trekken dat er nog veel werk verzet moet worden voordat de zorgdragers van decentrale overheden in Noord-Brabant voldoen aan artikel 18. Met name de compleetheid van de overzichten is niet toereikend.

Het is niet de bedoeling geweest van de wetgever, en dat is ook ondoenlijk, om op microniveau (informatieobjecten) een overzicht te laten vervaardigen en actueel te houden. Voor IBT is een overzicht compleet als minimaal de in bijlage 3 genoemde elementen er een plaats in krijgen.

In deze brief hebben we ons echter, voor wat compleetheid betreft, gebaseerd op de volgende zes meest essentiële indicatoren, te weten:

- werkprocessen;
- applicaties;
- netwerkschijven;
- e-mailboxen;
- online (website, sociale media) en
- fysieke archiefbescheiden (papier, tapes, disks e.d.).

Op basis van deze zes indicatoren zijn de volgende conclusies te trekken:

- 78 van de 101 organisaties hebben een overzicht toegezonden.
- Van 3 organisaties kan gezegd worden dat die een vrijwel compleet overzicht hebben toegestuurd.
- 20 andere organisaties hebben een redelijk compleet overzicht aangeleverd.
- Van 55 organisaties is het overzicht niet voldoende.

² Artikel 18 is bedoeld voor te bewaren archiefbescheiden. Dit artikel dient in samenhang met artikel 3 van de Archiefwet 1995 geïnterpreteerd te worden. Hierin is de goede, geordende en toegankelijke staat en de verplichte vernietiging geregeld. Voor dat laatste moet bekend zijn welke informatie vernietigd dient te worden en waar deze zich bevindt. Dat kan niet zonder overzicht.

³ Art. 18 Archiefregeling, geraadpleegd op 15 december 2023.

Gemeenten presteren iets beter dan gemeenschappelijke regelingen, hoewel nog steeds een ruime meerderheid van zowel de gemeentelijke als de GR-overzichten niet compleet is. Geen van de waterschappen heeft een compleet overzicht aangeleverd.

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Wat valt verder op?

1. Ongestructureerde data

Bij een overgrote meerderheid van de aangeleverde overzichten valt op dat er geen aandacht is besteed aan zogenaamde ongestructureerde data op netwerkschijven en in e-mailboxen. Ongestructureerde data zijn data die geen vastgesteld datamodel hebben en niet zijn geordend op een vastgestelde, vooraf vastgelegde wijze. Hierbij dient de nuancering geplaatst te worden dat veel zorgdragers momenteel doende zijn om hun netwerkschijven 'uit te faseren', en te gaan werken in de cloud. Denk hierbij aan Sharepoint en Teams. Daar ligt dan wel het risico op de loer dat het patroon van ongestructureerde archiefvorming zich gaat herhalen.

2. Geen onderscheid analoge en digitale informatie

De wetgever heeft in artikel 18 van de Archiefregeling geen onderscheid gemaakt tussen digitale en analoge archiefbescheiden; het gaat om alle archiefbescheiden die berusten bij de onderscheidene overheidsorganen van de zorgdrager. In dit licht bezien valt het op dat een ruime meerderheid van de aangeleverde overzichten geen analoge (o.a. papieren) archiefbescheiden vermelden. Daarbij dient de nuancering te worden geplaatst, dat het mogelijk is dat sommige zorgdragers daadwerkelijk geen papieren archiefbescheiden hebben, omdat bijvoorbeeld alle permanent te bewaren analoge stukken (vervroegd) zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats.⁴ Daarnaast is het mogelijk dat alle analoge archiefbescheiden vervangen zijn door digitale reproducties.

Evenwel is er een sterk vermoeden dat de aangeleverde overzichten wat dit betreft, verre van compleet zijn.

Hoe verder in 2024?

Terugkoppeling bevindingen

In de loop van januari of begin februari nemen we contact met u op en geven we een toelichting op onze bevindingen van het overzicht van uw organisatie. Desgewenst kunnen we dan ook vragen beantwoorden over deze brief.

Aanleveren overzicht in 2024

Ook in 2024 vragen we van u om voor 15 juli ons inzicht te geven in een geactualiseerde versie van het overzicht archiefbescheiden. U dient daarbij

⁴ Archiefbescheiden die zijn overgebracht naar de archiefbewaarplaats, vallen buiten de reikwijdte van artikel 18 van de Archiefregeling.

aandacht te geven aan de hierboven en in de bijlagen gemaakte opmerkingen over m.n. de compleetheid. U bent vrij te kiezen in de wijze waarop u ons het inzicht in het overzicht geeft.

In deze fase hoeft u nog geen invulling te geven aan het beheer (o.a. bewaren en vernietigen) van de informatie.

Datum

19 december 2023

Ons kenmerk

C2327254/5391367

Overzicht weegt mee in toezichtoordeel 2024

Het overzicht en de compleetheid ervan wegen we mee in het Toezichtoordeel informatie- en archiefbeheer in 2024. Mocht u in juli geen voldoende invulling hebben gegeven aan de inventarisatie van de te beheren informatie zullen wij met u concrete afspraken maken zodat uw organisatie binnen afzienbare tijd wel de beschikking heeft over een compleet overzicht.

Nieuwe kennisbijeenkomst op 28 mei 2024

Op 28 mei 2024 organiseren de archivariissen in Noord-Brabant en de interbestuurlijk toezichthouders informatie- en archiefbeheer van de provincie, de derde kennisbijeenkomst over het thema overzicht archiefbescheiden. Die dag zal het beheer een centrale plaats innemen. Een nadere uitwerking van die dag zal in het voorjaar naar u worden toegezonden. De kennisbijeenkomst zal in het provinciehuis van Noord-Brabant plaatsvinden.

Vragen of opmerkingen

Mocht u vragen of opmerkingen hebben over deze brief dan kunt u contact opnemen met uw toezichthouder van IBT. U kunt ook uw reactie via de mail verzenden aan IBT@Brabant.nl onder vermelding van 'overzicht archiefbescheiden' of ons kenmerk C2327254/5391367.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,

B.J.H. Loeffen,
programmamanager Kwaliteit Openbaar Bestuur

In verband met geautomatiseerd verwerken is dit document digitaal ondertekend.

Overzicht archiefbescheiden, artikel 18 Archiefregeling

Bijlagen 5395077 d.d. 19-12-2023

Behoort bij brief C2327254/5391367

Bijlage 1

Bronnen

Toelichting

Hieronder zijn voorbeelden van bronnen opgenomen waarvan je gebruik kunt maken voor de opslag en het beheer van informatie. De informatie kun je ontvangen, opmaken of delen met anderen in relatie tot de uitvoering van je werkzaamheden voor een overheidsorganisatie. Van de bronnen waarvan je gebruik maakt dient de informatie uit die bronnen deel uit te maken van het overzicht archiefbescheiden. De informatie uit die bronnen kan bijvoorbeeld bestaan uit bestanden en documenten (ongeacht hun vorm), inhoudelijke data, procesdata. Al deze informatie moet beheerd worden overeenkomstig de toepasselijke selectielijst.

De lijst hieronder bevat voorbeelden en is geen compleet overzicht van alle mogelijke bronnen.

Literatuur

Op de volgende bladzijde zijn nog een paar verwijzingen opgenomen naar literatuur over dit onderwerp.

Bronnen

1. Analoge (fysieke) archiefbestanden (papieren archief maar ook videobanden, dvd's etc.)
2. Taakspecifieke applicaties*¹
3. Sharepoint
4. Teams
5. Websites
6. Intranetsites
7. Sociale media zoals
 - a. WhatsApp
 - b. Twitter
 - c. Facebook
 - d. LinkedIn
 - e. YouTube
 - f. Andere
8. Functionele e-mailboxen (bijv. wmo@gemeentehartvanbrabant.nl)
9. Persoonlijke e-mailboxen (bijv. a.jansen@gemeentehartvanbrabant.nl)
10. Netwerkschijven
11. Back-up tapes en schijven
12. Externe harde schijven
13. Externe opslagmedia (bijvoorbeeld in de 'cloud' of bij leveranciers van applicaties)
14. Andere opslagmedia

15. Heeft je organisatie in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden taken in mandaat uitbesteed aan een persoon of organisatie binnen of buiten je organisatie?

¹ Applicatie(s) die voor een bepaald proces of bepaalde processen wordt of worden gebruikt. Dat is heel breed, bijvoorbeeld een applicatie voor vergunningverlening, toezicht en handhaving, een applicatie voor het vastleggen van je archiefinformatie (Documentmanagementsysteem/zaaksysteem) maar ook een applicatie waarin algoritmes worden gemaakt en beheerd.

Overzicht archiefbescheiden, artikel 18 Archiefregeling

Bijlagen 5395077 d.d. 19-12-2023

Behoort bij brief C2327254/5391367

Zo ja, welke taak of taken, aan wie of welke organisatie vindt mandatering plaats en zijn er afspraken gemaakt over het beheer van de informatie die voortvloeit uit de gemandateerde taken?

16. Heeft je organisatie in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden taken in delegatie uitbesteed aan een bestuursorgaan binnen of buiten je organisatie?

Zo ja, welke taak of taken, aan wie of welke organisatie vindt delegatie plaats en zijn er afspraken gemaakt over het beheer van de informatie die voortvloeit uit de gedelegeerde taken?

17. Heeft je organisatie in het kader van de uitvoering van de werkzaamheden taken uitbesteed door opdrachtverlening aan (overeenkomst met) een andere (privaatrechtelijke) organisatie? Denk hierbij bijvoorbeeld aan het externe beheer van videotulen door een private partij.

Zo ja, welke taak of taken, aan welke organisatie vindt uitbesteding plaats en zijn er afspraken gemaakt over het beheer van de informatie die voortvloeit uit de uitbestede taken?

Literatuur

1. <https://www.inspectie-oe.nl/onderwerpen/bestandsoverzicht>
2. https://vng.nl/sites/default/files/2022-03/vng_grip_op_04_handreiking_informatiebeheerplan.idd_.pdf

Overzicht archiefbescheiden, artikel 18 Archiefregeling

Bijlagen 5395077 d.d. 19-12-2023

Behoort bij brief C2327254/5391367

Bijlage 2

Resultaten inventarisatie overzichten archiefbescheiden aangeleverd tijdens toezichtronde 2023

Opgeleverde overzichten archiefbescheiden	Gemeenten (56)		Waterschappen (3)		Gemeenschappelijke regelingen (42)		Totaal (101)	
Overzicht aangeleverd	48	86%	3	100%	27	65%	78	77%
<i>Waarvan voldoende gespecificeerd²</i>	16	34%	0	0%	7	22%	23	30%
Geen overzicht aangeleverd	8	14%	0	0%	15	35%	23	23%
<i>Waarvan verschoonbaar (GR'en i.v.m. vrijstellingen in 2021 dan wel aanstaande opheffing)</i>					4	27%		

Niet voldoende gespecificeerde overzichten archiefbescheiden	Gemeenten (32)				Waterschappen (3)				GR (20)			
	Ja		Nee		Ja		Nee		Ja		Nee	
Werkprocessen	29	91%	3	9%	2	66,6%	1	33,3%	12	60%	8	40%
Applicaties	27	85%	5 ³	15%	3	100%	-	%	13	65%	7	35%
Netwerkschijven	6	18%	26	82%	1	33,3%	2	66,6%	5	25%	15	75%
E-mailboxen	6	18%	26	82%	-	%	3	100%	4	20%	16	80%
Online (website, sociale media)	6	18%	23⁴	72%	⁵	%	2	66,6%	3	15%	17	85%
Papieren archiefbescheiden	6	18%	26	82%	-	%	3	100%	7	35%	13	65%

² Conform de zes indicatoren: 1) werkprocessen, 2) applicaties, 3) netwerkschijven, 4) e-mailboxen, 5) online (website, sociale media) en 6) papieren archiefbescheiden.

³ Enkele gemeenten hebben een incompleet (zeer summier) overzicht van applicaties verstrekt.

⁴ Bij drie gemeenten kon aan de hand van het aangeleverde overzicht niet worden gereconstrueerd of sociale media en/of websites zijn opgenomen in het overzicht.

⁵ Bij één waterschap kon aan de hand van het verstrekte inzicht, geen uitsluitel worden gegeven over de eventuele opname van 'onlinebronnen' in het overzicht van archiefbescheiden.

Overzicht archiefbescheiden, artikel 18 Archiefregeling

Bijlagen 5395077 d.d. 19-12-2023

Behoort bij brief C2327254/5391367

Bijlage 3

Gewenste indicatoren in een overzicht archiefbescheiden tijdens de inventarisatiefase

Indicator	Uitwerking
Werkprocessen	Proceseigenaar Organisatie-eenheid
Applicaties	Uitbesteding (mandaat/delegatie/overeenkomst) Functioneel beheerder/organisatie-eenheid Inhoud (globale beschrijving digitaal archief) Archieffunctionaliteit (ja/nee) Koppeling met andere applicaties (ook naam applicatie) Verblijfplaats van de data (in welke applicatie(s))
Netwerkschijven	Naam van de schijven Functioneel beheerder/ organisatie-eenheid Verblijfplaats van de data
E-mailboxen	Functionele e-mailboxen (namen) Beheerder/organisatie-eenheid Verblijfplaats van de data
Websites	Naam website (ook intranetsites) Functioneel beheerder/organisatie-eenheid Verblijfplaats van de data
Sociale media	Naam Functioneel beheerder/organisatie-eenheid Verblijfplaats van de data
Back-up	Soort back-up Functioneel beheerder/organisatie-eenheid Verblijfplaats data
Analoog archief	Soort (papier, foto's, videobanden etc.) Beheerder/organisatie-eenheid Verblijfplaats
Andere mobiele gegevensdragers	Soort (harde schijven, usb-sticks, DvD's)